

MEKTUP

SİYASİ KİRLENME, NİTELİK SORUNU VE TIP "Benim Sevgili Bakanlığım"

Dr. Volkan Asi Eğilmez*

"Hiç birşey Eyleme Geçmiş Cehalet Kadar Korkunç
Olamaz" (Gothe)

Türkiye uzunca bir süredir, son dört yıldır da çok yoğun olarak bu korkunç süreci yaşamaktadır. Kirlenmenin ve seviyesizliğin boyutları o orandadır ki artık normal bir uygulama ile karşılaşıldığında şaşırtıcı olmaktadır. Dünyanın pek çok toplumunda ayıp, suç, yasak ya da yüzyılda bir rastlanılacak oranda sıradışı olan bir davranış ya da uygulama bugün ülkemizde gündelik yaşamın sıradan bir parçası olmuştur. İşte yukarıda özetlenen korkunçluğun tam ortasında yaşarken, sürecin gelinebilecek en tehlikeli boyutu da budur. Yani çok ciddi yansımaları olması gereken olayların artık hiçbir etki yaratmaması, toplumun topyekün tepkisizleşerek anormallikleri kanıksamasıdır. Her türlü rezaletin kanıksandığı, yapının yapıldığının yanına kar kaldığı, hiçbir hukuki, idari ya da toplumsal mekanizmanın çalışmadığı bir ortamda cesaretlenenlerin sayısı hızla artmakta ve kirlenmenin boyutları meclisten taşarak topyekün siyaseti, iş dünyasını, bürokrasiyi, her düzeyden yöne-tim kademelerini sarmakta hızla sokakları doldurmaktadır. Bu durumun kısır bir döngü yaratarak süreci daha tehlikeli boyutlara tırmandırdığı çok açık ve çok acıdır.

Kirlenmenin en önemli bileşeni ve ön koşulu niteliksizleşmedir. Çünkü nitelik düşmeden kirlenmenin ve suistimalin artık tepki oluşturmayacak boyutlara ulaşması imkansızdır. Kirlenmenin en önemli belirtisi ve aynı zamanda niteliksizleşmenin başlangıcı ise siyasi ve idari torpil mekanizmalarının her türlü düzenleme ve liyakat kaygılarının yerini almasıdır. Niteliksizliğin ayrılmaz parçası da ilkesizliktir. Daha sonra kirlenme niteliksizleşmeyi daha da artırır ve bu ayrılmaz ikili birbirini indükleyen ve büyüten bir güç haline gelir.

Tabii ki son yıllarda geometrik bir hızla artan kirlenme ve niteliksizleşmeden Sağlık Bakanlığı da fazlasıyla payını almaktadır. Siyasi ve idari kadrolaşmanın en yoğun olarak yuvalandığı, atama ve görevlendirmelerde eş, ahabap, dost seviyesizliğinin artık dayanılmaz boyutlara geldiği bu

bakanlık öylesine ciddi nitelik sorunu yaşamaktadır ki artık zaman zaman "Aşı" gibi en yaşamsal ihtiyacı sağlayamamaktadır. Yıllarca aşıya çocuğunu getirsin diye harcanan onca emek, onca paraya karşın bugün çocuğunu getirsin diye harcanan onca emek, onca paraya karşın bugün çocuğunu aşıya getiren annelere aşımız yok ne zaman geleceği de belli değil dedirten işte bu nitelik sorunudur. Bu ülkenin de bu bakanlığın da aşıya verecek parası vardır. Ama kaynakları gerekli-gereksiz toplantılara, iyi planlanmamış takibi bile yapılmayan bilimselliği tartışılır programlara harcamak, çeşitli yollarla siyasi iktidara yakın çevrelere paraları peşkeş çekmek dururken, kimin umurundadır ki, bu ülkenin bebeklerinin, çocuklarının yarısızlığa mahkum edildiği, geleceğinin tüketildiği. Türkiye'de sağlık sistemi ve sorunları, çok değişik boyutlarıyla ele alınabilir ancak hepsinin altında, bir türlü üretilemeyen bilimsel ve sokaktaki insanın Türkiye'ye ait politikaları yatar. Çünkü böylesi bir işlevi yerine getirebilecek kalite ve donanımda insan gücü istihdam edilmemiştir bizim sevgili bakanlığımızda. Bakanlığın akıl hocaları ya sistemin kaos halinin sürmesinden dolayı ya da dolaysız siyasi ve/veya maddi çıkarı olan, sistemin çıkmazlarını, sağlığı kâr metası haline getirerek sonuna kadar sömüren hem de bunu hepimizin vergileri ile yapılmış hastanelerde yapan tüccar-hekimler, ya zamanında Türkiye'de hekim çok azken köşebaşlarını tutmuş ve yerini kendini yenileyerek değilde bir yığın entrika ile koruyan Yalova Profesörleri, ya sistemi pahalı ancak gerekliliği tartışılır yüksek teknoloji ürünün cihaz cenneti yapabilecekleri bir platforma çekmek isteyen ithalatçılar, ya ilaç şirketleri, ya iş takipçisi siyasetçiler ya da ortalama bir sağlık ocağı hekimliği bile yapabilecek kapasiteden yoksun ancak malum sebeplerle ayrıcalıklı hekimlerdir.

Nitelik yoksunu ancak bununla ters orantılı olarak oluşturulan sağlık politikalarına etkili bakanlık kadrosu ve danışmanları, bulunduğu yerde hasbelkader bulunan tüm insanların normal reaksiyonu olarak nitelikli, donanımlı, üretken, bilimsel ve yaratıcı beyinlerden çok korkmaktadır. Müthiş bir yok etme ve kısırlaştırma operasyonuna girişmişlerdir. Kalite en büyük tehdittir onlar için. Çünkü her an dönüştürme gücünü ellerine geçirebilirler ve bu puslu, bu kaotik ve kaynakları hep bu ülkenin Pakistanlılarından, İsviçreliilerine akıtan ortama son verebilirler.

* Pratisyen Hekim

Ülkenin gerçeklerinden olgunlaşmış, başarı şansı olan ancak sokaktaki insanın lehine işleyecek bir sağlık sistemi ve politikaları üretebilirler. En korkutucu kabusları budur. Bu danışmanlar niteliği safdışı bırakma operasyonunda, itiraf etmek gerekirse kendilerine bir kaç numara büyük gelecek bir performans göstermişlerdir.

Türkiye'deki sağlık sisteminin temel açmazı ve bu açmazların gün geçtikçe çözümsüz labiretlere dönüşüm sürecinin en ciddi köşe taşı, özellikle hekimler arasında yaratılan ve hızla belirgin hale gelen sınıflaşmadır.

Her yıl tıp fakültelerinden mezun edilen 5000 civarındaki mezun, hekim enflasyonunu körüklemekte, TUS önünde oluşan uzun kuyruklar plansız, politikasız, sistem-siz sağlık yaklaşımları, tedavi edici hekimliğe çıkarılan davetiyeler sinsi ancak bilinçli bir şekilde bu ülkenin insanına sağlıksız bir gelecek hazırlamaktadır.

Bu durum piramidin tepesini rahatsız etmediği gibi tam tersi bir hoşnutluk havası yaratmaktadır. Hekim enflasyonu, değer ve prestij erozyonu, rekabete zorlama, deontoloji, etik ve her türlü insani değerlerin rafa kaldırılması, hekimlik mesleğinde sınıflaşma, bölünme, etkinliği, enerjisi, haklı istekler için mücadele gücünü kırma planları bizzat piramidin tepesi tarafından körüklenmektedir.

Yukarıda sözü edilen herkesçe malum çevreler niteliksizleşmeyi ve ilkesizliği yürekten desteklemektedirler. Çünkü nitelik sorunu olan kadroları kullanmak çok daha kolay olmaktadır bu durum yenecek kaymak kalınlığını doğrudan etkilemektedir.

Ancak bu tür hesaplar deniz bitinceye kadar bir anlam ifade etmektedir. Deniz bittiğinde kurtarılacak bir geminin olması ve bu geminin cinsi hiçbir anlam ifade etmeyecektir.

Çıkar hırsı ile insan sağlığını sömüren ve sistemin açmazları ile kendi çıkarı arasında doğru ilişki kuran öngörüsüz ve duyarsız çevreler bilmelidirler ki kendi yaşadıkları dünyayı da birlikte tüketmektedirler.

Üstlendiği hiçbir işlevi yerine getiremeyen, üstüne toplum sağlığını hergün biraz daha tüketen, kayırmanın, niteliksizliğin ve cahilliğin bataklığı Sağlık Bakanlığı mutlaka kapanmalıdır. Bu sistem topyekün mutlaka ve acilen dönüşmelidir.

Tabii ki demokrasinin; hakettiğimizden daha iyi yönetilemeyeceğimizin garantisi olduğunu da unutmamak gerekiyor.